

STYRETS BERETNING 2018

I ORGANISASJONEN

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Nasjonalt og internasjonalt arbeider Norsk Folkehjelp for å bedre utsatte gruppers levekår og bidra til et mer rettferdig samfunn.

Norsk Folkehjelp er en medlemsorganisasjon med fire hovedinnsatsområder:

- (a) Redningstjeneste og førstehjelp
- (b) Inkluderings- og flyktningarbeid
- (c) Mine- og eksplosivarbeid
- (d) Utvikling og humanitært samarbeid

Arbeidet er organisert under to kjerneområder:

- Vern om liv og helse
- Rettferdig fordeling av makt og ressurser

En stor del av virksomheten i Norge er basert på medlemmenes frivillige innsats. Redningstjeneste og førstehjelp er et viktig frivillig samfunnsengasjement i den nasjonale beredskapen. Nasjonalt er Norsk Folkehjelp også engasjert i flyktning- og integreringsarbeid og internasjonalt solidaritetsarbeid. Internasjonalt var Norsk Folkehjelp pr. 31.12.2018 engasjert i 34 land i Europa, Midtøsten, Asia, Afrika og Latin-Amerika, og er i dag en av verdens største organisasjoner innenfor rydding av klasebomber og miner.

Medlemmer og lokallag

Ved årsskiftet hadde organisasjonen 13 236 medlemmer fordelt på 108 lag. 1968 medlemmer var under 26 år (tellende medlemmer for utmåling av støtte fra Barne- og likestillingsdepartementet).

Det ble etablert eller reetablert tre nye lag i 2018. Dette er Norsk Folkehjelp Meløy, Norsk Folkehjelp Arnøy og Norsk Folkehjelp Nedre Glomma. Sju lag ble lagt ned i perioden.

Medlemsvekst

Totalt sett for året 2018 ble det en netto medlemsvekst på 6,8 prosent. Gjennom nasjonale, regionale og lokale aktiviteter for å øke medlemsmassen ble det vervet 2409 nye medlemmer. Arbeidet med å styrke medlemsorganisasjonen vil også ha høy prioritet i inneværende landsmøteperiode.

Styrets sammensetning og arbeid

Pr. 31.12.2018 hadde styret denne sammensetningen:

Styreleder	Gerd Kristiansen	Region Sør-Øst	Stine Antonsen
1. nestleder	Elin Skovly	Region Øst	Hilde Iren Dahle
2. nestleder	Atle Høie	Sentralt sanitetsutvalg	Live Kummen
Region Nord	Line Hoas	Solidaritetsungdom	Philip Rynning Coker
– fra 1.8	Torulf Mikkelsen	– fra 22.8	Camilla Boyle
Region Midt-Norge	Arild Berentzen	Sanitetsungdom	Håkon Førre Knudsen
Region Vest Jorje	Alex Dahl	Ansatt Magnhild	Sofie Otnes
Region Sør-Vest	Kristian Pettersen	Ansatt	Per Øivind Eriksen

Kollektive medlemmer

Fellesorganisasjonen	Mildrid Kvisvik
Norsk Transport- arbeiderforbund	Dag Einar Sivertsen
Fagforbundet	Stein Gulbrandsen

Styret avholdt fem møter i 2018, hvor av ett var elektronisk, og kontrollkomiteen avholdt fire møter. I tillegg var det i alt elleve møter i arbeidsutvalget, som består av styrets leder og to nestledere.

Norsk Folkehjelp avholder landsmøte hvert fjerde år.

Administrasjonen

Norsk Folkehjelp har hovedkontor i Oslo. Henriette Killi Westhrin har vært ansatt som generalsekretær siden januar 2017.

II RESULTATET FOR 2018

Økonomiske hovedlinjer

Styret har utarbeidet regnskapet for 2018 med forutsetning om at organisasjonens drift vil fortsette.

Årsregnskapet omfatter den ideelle organisasjonen Norsk Folkehjelp, som er en forening uten økonomisk vinning som formål. Årsregnskapet reflekterer ikke lokallagsregnskapene. Årets aktivitetsresultat er på -16,2 millioner kroner mot -18,9 millioner kroner i 2017. Anskaffede midler 2018 var 947 millioner kroner mot 1009,6 millioner kroner i 2017.

Aktivitetsresultatet på -16,2 millioner kroner blir disponert som følger: -15,5 millioner kroner fra formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner, -2 millioner kroner fra formålskapital med internt pålagte restriksjoner, og 1,3 millioner kroner til annen egenkapital. Pr. 31.12.2018 utgjør den totale formålskapitalen 221,5 millioner kroner, mot 237,6 millioner kroner i 2017. Annen egenkapital pr. 31.12.2018 utgjorde 200,6 millioner kroner, mot 199,2 millioner kroner i 2017.

Forlik med amerikanske myndigheter

Høsten 2017 mottok Norsk Folkehjelp informasjon fra amerikanske myndigheter om at vi var under etterforskning for avtalebrudd. Bakgrunnen var at vi i 2012 signerte en nødhjelpskontrakt for Sør-Sudan med USAID, det amerikanske byrået for internasjonal utvikling. I tilknytning til denne signerte vi også en erklæring om at vi de ti siste årene ikke hadde hatt samarbeid med, tilknytning til eller gitt støtte til personer, organisasjoner eller stater som befant seg på USAs forbudslister. I løpet av denne tiårsperioden bisto Norsk Folkehjelp Norsk Hydro med eksplosivrydding i tilknytning til et seismikkprosjekt i Iran, og en av Norsk Folkehjelps partnerorganisasjoner gjennomførte kurs i menneskerettigheter og demokrati for ungdom i Gaza. Prosjektene var finansiert og støttet av henholdsvis Norsk Hydro og Norad. Ingen av prosjektene ble finansiert av USAID. USAIDs kontrollorgan, OIG, mente at Norsk Folkehjelp hadde brutt loven som forbyr uriktige erklæringer (False Claims Act), og anmeldte forholdet til statsadvokaten i New York.

Norsk Folkehjelp inngikk den 3. april 2018 et forlik med amerikanske myndigheter som innebar at vi måtte betale 2,025 millioner dollar – ca. 16 millioner norske kroner. Det ble vurdert at det ville være for kostbart og tidkrevende å ta saken inn for det amerikanske rettsapparatet.

III VIRKSOMHETEN

Norsk Folkehjelps kjernevirksomhet er, som nevnt innledningsvis, delt i to hovedområder: Rettferdig fordeling av makt og ressurser og vern om liv og helse. Innenfor rammen av disse to kjerneområdene arbeides det både nasjonalt og internasjonalt.

Redningstjeneste og førstehjelp

Norsk Folkehjelp Sanitet opplever – i likhet med de andre organisasjonene i den norske redningstjenesten – en årlig økning i antall oppdrag. I 2018 deltok våre frivillige mannskaper i 450 oppdrag – en betydelig økning fra 300 oppdrag i 2017.

Vi jobber for å møte det økte behovet gjennom å rekruttere nye mannskaper og stifte nye lokallag. Medlemmene gjorde en imponerende innsats for å rekruttere flere medlemmer til lokallaget sitt, og vervet til sammen mer enn 2300 nye i løpet av året.

De frivillige legger også ned en imponerende innsats når det gjelder førstehjelpsvakter og -opplæring, kursing og trening for å øke egen kompetanse, og ikke minst i å drifte lokallaget.

I tillegg til økningen i antall oppdrag, opplever vi også en stadig større oppslutning om våre sentrale samlinger. I 2018 var det for første gang mer enn 250 mannskaper som deltok på Fagkonferanse Sanitet. Det var også rekorddeltakelse på den årlige instruktørsamlingen, som samlet 68 instruktører. Vi ser også en positiv utvikling i interessen for vår topputdanning, hvor det utdannes operative ledere og instruktører. Dette er nøkkelpersoner i lokallagene som er viktige for å lykkes med vekst over hele landet.

Fagutvikling er en viktig satsing for saniteten, og i 2018 startet opplæringen av de første akutthjelperne i organisasjonen. Akutthjelpere i frivillige organisasjoner er en ny funksjon i Norge, og Norsk Folkehjelp har ansvaret for dette arbeidet, som er en del av den nasjonale førstehjelpsdugnaden *Sammen redder vi liv*.

I 2018 ble organisasjonssjef Jon Halvorsen valgt til ny leder av Frivillige organisasjoners redningsfaglige forum (FoRF), og Norsk Folkehjelp bidro også i stor grad til rapporten *De frivillige rednings- og beredskapsorganisasjonenes rolle i dagens samfunn*, som redegjør for hvordan den norske redningstjenesten skal møte behovene vi står overfor i framtida.

Sanitetsungdom

2018 var et godt aktivitetsår for Sanitetsungdom, med stor deltakelse på sommercampen, ledersamlingen og ikke minst på fagkonferansen. På årets sommercamp hadde vi 35 deltakere fra Norge og fem fra vår samarbeidspartner på Island. Ledersamlinga trakk ca. 30 deltakere, mens fagkonferansen samlet litt over 40 sanitetsungdommer fra hele landet. Det er stadig nye lag som ønsker å satse på ungdom, men dessverre er det også noen som legger ned sin ungdomsaktivitet. Vi har fremdeles god effekt av utstyrsprogrammene, da disse hjelper nye ungdomslag til raskt å komme i aktivitet.

Nøkkeltall 2018

450 aksjoner

2000 frivillige mannskaper

Nasjonal og internasjonal solidaritet

I 2018 ble det vedtatt en strategi for samfunnspolitisk aktivitet i lokallagene. Målet er å styrke den samfunnspolitiske frivilligheten blant medlemmene i Norsk Folkehjelp.

Lokallagene gjør en viktig innsats med å skape trygge møteplasser for alle, og bidrar til inkludering og deltakelse i lokalsamfunn og organisasjonsliv. De setter internasjonal solidaritet på dagsordenen gjennom kampanjer, kunnskapsspredning, innsamlinger, mobilisering og politisk påvirkningsarbeid.

Samfunnspolitisk fagkonferanse samlet 60 deltakere til faglig påfyll, inspirasjon og diskusjoner i april. Dette er en viktig møteplass for lag og medlemmer som er engasjert i nasjonal og internasjonal solidaritet.

Folkevenn

For mange nye i landet er Norsk Folkehjelps lokale aktiviteter en hjelp til inkludering og deltakelse. Rundt 40 lokallag har inkluderingsaktiviteter, og 19 av dem fikk Folkevenn-midler fra Gjensidigestiftelsen og IMDi. Denne støtten har stor betydning for det frivillige inkluderingsarbeidet. Støtten gis til aktiviteter som lagene selv har utviklet ut fra egne interesser og forutsetninger. De fleste aktivitetene dreier seg om ulike former for språktrening, som språkkafé, internasjonal kafé og «mat og prat». Det er også flere lag som arrangerer utflukter og idrettsaktiviteter.

Solidaritetsungdom

Solidaritetsungdom har gjennom året arbeidet med å løfte politiske saker som antirasisme, internasjonal solidaritet og kampen mot atomvåpen.

Solidaritetsungdom satte utviklingsminister Nicolai Astrup til veggs i debatten om ulikhet. De har jobbet med lederskolering og rekruttering til lagene våre, og med en brevaksjon til støtte for fengslede aktivister. Lokallagene hadde gode aktiviteter som språkkafeer, Folkevenn-prosjektet, temamøter og kreative aksjoner.

I løpet av sommeren besøkte de blant andre politiske ungdomsorganisasjoner og fagbevegelsen. De sto på stand for å verve, og holdt innledning, hilsningstaler og workshops om våre kjernesaker. En spesiell sommeropplevelse var å besøke *Up at The Farm*, som er en egen liten festival med målet å samle inn penger til Solidaritetsungdoms arbeid mot rasisme.

14.–16. september ble Solidaritetskonferansen 2018 avholdt på Utøya. Dette er Solidaritetsungdoms nasjonale politiske verksted, med deltakere fra hele landet, fra både egen organisasjon og med gjester fra politiske ungdomsorganisasjoner og fagbevegelsen. Rundt 40 prosent av deltakerne hadde minoritetsbakgrunn.

Ved tre anledninger var Solidaritetsungdom representert på reiser i utlandet. I september deltok de på en internasjonal kvinnekongress for menneskerettighetsforkjempere i Beirut. Medlemmer i Solidaritetsungdom var også med på en prosjektreise til Rwanda og en konferanse om eksplosive våpen i befolkede områder (EWIPA) i Santiago i Chile.

Flyktning og inkludering

Norsk Folkehjelp er en aktiv forkjemper for rettigheter og gode levekår for asylsøkere, flyktninger og innvandrere gjennom politisk pådriverarbeid, målrettet prosjektarbeid og holdningsskapende arbeid mot diskriminering og fordommer.

Ved inngangen til 2018 var det klart at utviklingen med drastisk færre asylkomster til Norge kom til å vedvare. Norsk Folkehjelp startet året med to asylmottak – Dikemark og Kongsvinger. Da sistnevnte mottak fikk varsel om nedleggelse ble det klart at framtida for mottaksdrift i regi av Norsk Folkehjelp så dystert ut. Styret vedtok i juni å legge ned driften 30.4.2019, da kontrakten for Dikemark mottak utløp. Det var dermed med vemod vi i 2018 kunne feire 30 års drift av asylmottak i Norsk Folkehjelp.

På våren ble delstrategien *Tilgang til arbeidslivet for asylsøkere og flyktninger 2018–2023* vedtatt. Fra å jobbe for nyankomne asylsøkeres og flyktnings grunnleggende rettigheter, ble avdelingens innsats dreid over til områder som skal bidra til økt arbeids- og samfunnsdeltakelse for innvandrere som skal bli i Norge. Vi vil bidra til å øke innvandrerkvinnens deltakelse i arbeids- og samfunnsnivå, og drive forebyggende arbeid for å hindre diskriminering i arbeidslivet. Arbeidet startet opp i 2018, og i løpet av høsten ble lavterskel-klageorganet DiMe (Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken) opprettet. Vi inngikk intensjonsavtaler om Kvinner Kan-kurs med sju Jobbsjansen-programmer i Oslo, Asker, Bærum og Molde, og planlegger et tettere samarbeid med LO-forbundene om konseptet *Rik på Mangfold – en arbeidsplass for alle*, som blir lansert i 2019.

Humanitær nedrustning – beskyttelse av sivile mot eksplosive våpen

Norsk Folkehjelp drev i 2018 humanitært nedrustningsarbeid i 24 land, hadde betydelig vekst i mange av programmene og leverte gode resultater i minearbeidet. I 2018 hadde avdelingen for humanitær nedrustning (HN) en omsetning på i overkant av 454 millioner kroner.

Gjennom et nytt strategisk partnerskap med mineoperatørene Mines Advisory Group (MAG) og Halo Trust, har Norsk Folkehjelp bidratt til å styrke samarbeidet og koordineringen i sektoren. Sammen forvalter de tre organisasjonene en stor kontrakt med britiske myndigheter. Norsk Folkehjelp har bidratt med sin særskilte kompetanse på partnerskap og kapasitetsstyrking av nasjonale minemyndigheter, som vi mener er den mest bærekraftige og effektive måten å bli kvitt mineproblemet på.

I mange land er sivilbefolkningen svært utsatt for miner og andre eksplosive farer. I Irak gjør vi en stor innsats for å rydde opp etter IS, og hjelper folk med å beskytte seg selv mot miner og eksplosiver. I Afghanistan har Norsk Folkehjelp siden 2017 hatt i oppgave å kvalitetssikre all USA-finansiert minerydding utført av andre organisasjoner. Afghanistan er et av verdens hardeste rammede land når det gjelder miner og eksplosive rester etter krig, noe som er en stor trussel for sivile og begrenser muligheten til utvikling. Vår rolle som kvalitetssikrer er en anerkjennelse av vår kompetanse og erfaring.

HN bisto også i 2018 Botswana i å oppfylle sine forpliktelser til å destruere lagerbeholdningen av klaseammunisjon. Samtidig har vi opplevd operasjonelle utfordringer av ulik karakter i land som Colombia og Laos – i Laos på grunn av komplisert byråkrati og i Colombia fordi vi ikke hadde tilstrekkelig oppmerksomhet rundt operasjonell kvalitet. I siste halvdel av 2018 jobbet vi systematisk med å forbedre disse punktene.

Vi arbeider også med beskyttelse av folk bosatt i byer der det er risiko for bombing og væpnet konflikt. Norsk Folkehjelp har utviklet et omfattende treningsopplegg for sivile slik at de kan øke sine sjanser for å overleve i konfliktsituasjoner, og i 2018 fikk 100 000 voksne og barn slik sikkerhetstrening.

Norsk Folkehjelp jobber for å bidra til etterlevelse av internasjonale normer og rettslig bindende avtaleverk, både operasjonelt og i vårt påvirkningsarbeid på nasjonalt, regionalt og internasjonalt plan. Vi har spilt og spiller en sentral rolle for oppslutning og oppmerksomhet rundt forbudet mot atomvåpen, blant annet gjennom rappor-

ten *Nuclear Ban Monitor*. Vi har også bidratt i arbeidet som fulgte etter at Norge påtok seg presidentskapet for minekonvensjonen i 2019, og har jobbet sammen med andre organisasjoner og aktører for å bidra til at tilsynskonferansen i Oslo blir sterk og får ettervirkninger lenge etter 2019.

Nøkkeltall

25 prosent kvinnelige ansatte i HN – 54 i lederstillinger og 312 mineryddere
270 000 personer har fått direkte og 650 000 indirekte hjelp fra vårt arbeid

Utvikling og humanitært samarbeid

I 2018 hadde Norsk Folkehjelp 228 partnerorganisasjoner i 19 land innenfor utvikling og humanitært samarbeid. Vi har en politisk tilnærming til utvikling, derfor støtter vi folk som er utestengt fra makt slik at de kan organisere seg, mobilisere og fremme sine interesser. Slik kan vi bidra til en mer rettferdig fordeling av ressursene og en jevnere fordeling av politisk makt og innflytelse.

116 partnere mobiliserte rundt tilgang til og kontroll over naturressurser. Våre partnerorganisasjoner i El Salvador hindret privatisering av vann, partnerne i Mosambik fikk gjennomslag for stans i prosjekter som ville frata bønder tilgang til jord, organisasjoner i Colombia er i ferd med å få kollektive rettigheter til landområder, og partnere i Honduras har stått opp mot gruvedriften som forurenser drikkevannet.

154 av Norsk Folkehjelps partnere organiserte 534 kampanjer, og 109 partnere fremmet politiske forslag. 70 av dem fikk gjennomslag for sine forslag. Prisen for en aktiv deltakelse i samfunnet er høy for mange av våre samarbeidspartnere, som blir forfulgt og opplever at retten til organisering begrenses gjennom lovverket. Våre partnere i Myanmar stanset et forslag til en lov som ville begrense organisasjonsretten, og partnerne i Myanmar og Zimbabwe mobiliserte for at kvinner og menn skulle registrere seg og stemme. Norsk Folkehjelp bidro også til å beskytte representanter for partnerorganisasjoner som ble truet.

Humanitær innsats

I 2018 var Norsk Folkehjelp til stede i Sør-Sudan, Irak, Syria, Libanon og Palestina med humanitær innsats, hovedsakelig innenfor beskyttelse og matsikkerhet. Programmet i Sør-Sudan ble kraftig redusert på grunn av beslutningen om å ikke fortsette å ha USAID som donor til programmet. I Palestina fikk vi midlertidig stopp i finansieringen fra Utenriksdepartementet til det humanitære prosjektet, og det ble dermed satt på vent.

Norsk Folkehjelp har hatt et behov for å tydeliggjøre profil, policy, metode, oppsett og ressursbruk i videreutviklingen av det humanitære arbeidet og for å få best mulig støtte fra flere deler av organisasjonen. En policy som setter rammene for dette arbeidet ble vedtatt i desember 2018.

Hovedvekten av vår humanitære engasjement skjer i forbindelse med langvarige kriser, og vi forsøker raskest mulig å gå fra kortsiktig, livreddende innsats til mer langsiktig bistand som kan styrke lokalsamfunnets bærekraft. Dette omfatter også det arbeidet vi har bygd opp rundt vold mot kvinner i krig. Programmet i Irak har utviklet en komponent spesifikt på temaet vold mot kvinner i konfliktsituasjoner som blir videreført på lang sikt.

Nøkkeltall

21 partnere holdt opplæring i humanitær kriserespons
34 partnere bidro til matsikkerhet og bedre levekår gjennom humanitær kriserespons
45 partnere bidro til beskyttelse av sivile (for eksempel kvinner rammet av vold)

Politisk påvirkningsarbeid

Norsk Folkehjelp drev politisk påvirkningsarbeid på flere områder i 2018, innenfor både nasjonale og internasjonale spørsmål.

Redningstjenesten utarbeidet i 2018 rapporten *De frivillige rednings- og beredskapsorganisasjonenes rolle i dagens samfunn – utfordringer og tiltak for en styrket redningstjeneste*. Rapporten danner grunnlaget for den politiske og faglige posisjonen Norsk Folkehjelp ønsker å ha i den kommende perioden.

Humanitær nedrustning har jobbet langs vedtatte politiske planer, og har i perioden lansert tre rapporter som

overvåker viktige forbud: *Clearing the Mines 2018*, *Clearing Cluster Munitions Remnants 2018* og *Nuclear Weapons Ban Monitor 2018*.

Norsk Folkehjelp har engasjert seg i de papirløse migrantenes situasjon i Norge, samt bosituasjonen for lenge-værende barnefamilier på mottak med begrenset oppholdstillatelse. Den siste gruppa ble sikret ved revidert budsjett 2018 da introduksjonsloven ble endret slik at ca. 80 familier med rundt 170 barn kan bosettes.

I samarbeid med Kristelig Folkeparti og andre organisasjoner arrangerte Norsk Folkehjelp et seminar om papirløses rett til helsehjelp i november. I tillegg var vi med i en rekke samarbeid for å øke kunnskapen om dette feltet i andre politiske partier.

For området Utvikling og humanitært samarbeid ble følgende temaer prioritert: Økte trusler mot retten til organisering, økte forskjeller i makt og ressurser, og arbeidet for et fritt Palestina, herunder norske bånd til Israels okkupasjon av Palestina. Sammen med Fagforbundet har vi gjennom en rekke ulike aktiviteter jobbet for å redusere norske aktørers økonomiske bånd til den folkerettsstridige okkupasjonen.

Det økte presset mot sivilsamfunnet var vårt tema på Norad-konferansen 2018, der søksmålet med etterfølgende forlik med amerikanske myndigheter ble presentert for et stort og engasjert publikum. Dette var også temaet for en debatt under Arendalsuka med deltakere fra Stortinget, UDs ledelse og Oslo Met.

Norsk Folkehjelp har også, for å forebygge menneskerettighetsbrudd, fremmet krav om sterkere aktsomhetskrav ved bruk av norske næringsstøtte og -aktiviteter i utviklingsland.

Markedsarbeid og samarbeid med fagforbund

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens naturlige samarbeidspartner. Vi har felles verdier og mange felles mål i mange viktige samfunnssaker, hjemme og internasjonalt.

Takk til alle forbund som inngår eller fornyer samarbeidsavtaler og er med på å sette fokus på viktige saker: Fagforbundet, Fellesforbundet, Industri Energi, Norsk Arbeidsmandsforbund, EI og IT Forbundet, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Sjømannsforbundet og Forbundet for ledelse og teknikk. Takk til de forbundene som hadde landsmøte i 2018 og valgte å fortsette samarbeidet med oss.

Andre aktører som støtter oss er Coop, Jotun og Jernbaneverkets Bank og forsikring. Human-Etisk forbund er også en strategisk viktig samarbeidspartner. I tillegg har vi mange tusen støttespillere og faste givere som viser sin tillit til vårt arbeid og er utrettelige i sin lojalitet og sitt engasjement.

Vi takker alle aktører – private, kommersielle og offentlige, for all støtte og velvilje som ble Norsk Folkehjelp til del i løpet av 2018. Vi er stolt av den tilliten dere viser oss.

IV PERSONELL, HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Norsk Folkehjelp hadde 126,75 årsverk i Norge i 2018, som er 23,30 færre årsverk samlet sett enn året før. Dette skyldes først og fremst nedleggelse av mottak. Samtidig er det 16 flere årsverk i utlandet med kontrakt fra Oslo.

Ved utgangen av 2018 hadde Norsk Folkehjelp ca. 235,75 årsverk med kontrakt i Oslo – 119,75 årsverk ved hovedadministrasjonen og regionskontorer, 700 årsverk ved flyktningsmottak, 109 årsverk i utlandet på kontrakt fra Oslo. I tillegg er det rundt 2000 lokalt ansatte i prosjektene internasjonalt. Når det gjelder lokalt ansatte, lar det seg ikke gjøre å ta ut statistikk over antall årsverk.

Arbeidssteder	Ansatte	Årsverk	
Hovedkontoret	128	111,75	
Internasjonalt	110	109	Stillinger = årsverk
Mottak	10	7	
Regionskontor	8	8	
Totalt	256	235,75	

Sykefraværet var i 2018 på 5,5 prosent, det samme som året før. Sykefraværet for kvinner var 7,6 prosent, mens det for menn var 2,8 prosent.

Det ble ikke rapportert inn alvorlige skader eller ulykker blant ansatte i Norge i løpet av året. Det ble imidlertid rapportert inn seks alvorlige skader eller ulykker i landprogrammene – tre flere enn året før. En av skadene/ulykkene var i Tadsjikistan, to i Libanon, én i Irak, én i Den demokratiske republikken Kongo og én i Bosnia-Hercegovina. Norsk Folkehjelp etablerte i 2018 et sikkerhetsteam og innførte et grundigere rapporteringssystem for ulykker enn det vi tidligere har hatt, og dette kan ha medvirket til at det ble registrert dobbelt så mange ulykker i 2018 som i året før.

Gjennom samarbeidet med International SOS (ISOS) har Norsk Folkehjelp tilgang til omfattende informasjon og mulighet for opplæring knyttet til reiser og sikkerhet. Gjennom avtalen får ansatte ved både hovedkontoret og i det enkelte programlandet en bedre og mer oppdatert oppfølging av spørsmål og utfordringer knyttet til sikkerhet og helse, også i forbindelse med utarbeidelse av planer, forberedelse til reiser og dersom uhellet er ute. Støtten dekker alle land i verden og er tilgjengelig 24/7 året rundt.

V LIKESTILLING OG INKLUDERING

I Norsk Folkehjelps styre er det åtte kvinner og ni menn. I ledergruppa var det fram til 1. juni seks menn og fire kvinner, etter 1. juni var fordelingen fem menn og fire kvinner. Kjønnfordelingen blant de ansatte samlet sett er 40,6 prosent kvinner og 59,4 prosent menn. Dette er en noe lavere kvinneandel enn på samme tid i 2017.

Nedgangen skyldes i hovedsak nedleggelse av mottak (som har hatt overvekt av kvinner) og økning av internasjonale stillinger (som har en overvekt av menn). På hovedkontoret var det pr. 31.12.2018 en liten overvekt av kvinner (55,5 %), mens det i utlandet er en klar overvekt av menn (78,2 %). På de øvrige arbeidsstedene var det en nøyaktig 50/50-fordeling av kjønn.

Blant landdirektørene er fordelingen 10 kvinner og 18 menn, men dersom man ser på lederstillingene i utenlandsprogrammene totalt er det av 43 stillinger totalt 25 menn og 18 kvinner.

Stillinger	Kvinne	Mann	Totalt
Country Director	10	8	18
Programme Coordinator	2		2
Programme Manager	5	11	16
Project Manager	1	4	5
Regional Director		2	2
Totalt	18	25	4

Likelønn

Norsk Folkehjelp praktiserer ikke individuell lønnsfastsetting eller individuelle lønnsforhandlinger. Med unntak av generalsekretæren og avdelingsledere er alle stillinger innplassert i tråd med Landsoverenskomsten AAF-HK og den tilhørende lønnsplanen (med lokalt forlenget ansiennitetsstige). Innplassering i lønnsplanen skjer basert på stillingsbeskrivelsen. Alle stillinger plasseres i lønnsgruppe etter stillingens kompleksitet og behov for vurdering, planlegging, arbeidsledelse og selvstendighet. Opprykk skjer i tråd med fastsatte ansiennitetsstiger og kriteriene i landsoverenskomsten.

Lønnsgrupper	Kvinner Gjennomsnitt årslønn	Menn Gjennomsnitt årslønn
10	809 751	780 434
110		422 895
111	428 610	403 974
112	383 674	
210	408 797	427 233
211		452 284
212	428 610	
311	472 305	
314		368 702
410	465 470	
414	502 607	482 924
510	527 933	521 947
511	530 661	535 297
512	537 082	534 548
513	555 845	555 845
514	533 202	498 295
610	586 568	586 568
611	597 641	597 641
612	604 766	608 405
614	539 203	523 529
714	554 105	544 768
814	589 472	611 808
A.14		213 950
IND	597 641	
Totalt	552 618	533 183

For stillinger i internasjonale programmer er det lønnsfastsetting for stillingen, basert på stillingsbeskrivelse og lokal lønnspolitikk. Det er stillingen som innplasseres, helt uavhengig av stillingsinnehaver, og det praktiseres verken lønnsansiennitet eller foretaksansiennitet i disse stillingene. Alle stillinger og innplasseringer tas opp til gjennomgang og vurdering minst en gang per år.

Snittlønn internasjonalt per kjønn for lønnsgrupper 5 og 6:

	<u>Kvinner</u>	<u>Menn</u>
5.14	482 854	495 316
6.14	518 043	510 600

Aldersmessig har bemanningen et spenn fra 25 til 69 år, med hovedtyngden i aldersgruppa 40–49 år. Gjennomsnittsalderen samlet sett er 45 år. Hovedkontoret trekker noe opp med en snittalder på 46, mens mottak og regionskontorene ligger på hhv. 39 og 42 år. Jevnt over er kvinnelige ansatte i snitt noe yngre enn mannlige ansatte.

I utenlandsvirksomheten er 38 ulike nasjonaliteter representert, og andelen nordmenn er fortsatt synkende. Ved nyttår var andelen norske statsborgere i internasjonale stillinger 10,9 prosent og andre nasjonaliteter utgjorde 89,1 prosent.

Organisasjonens personalpolitikk skal sikre like rettigheter og muligheter for alle uavhengig av kjønn, alder, etnisitet og funksjonshemming. Dette ivaretas gjennom rekrutteringsprosessene og daglig oppfølging i Norsk Folkehjelp.

Oversikt ansatte 2018

- 40 nasjonaliteter totalt, inkl. norske statsborgere
- 93 ansatte fra 13 «vestlige» land = 75,4 %
- 63 ansatte fra 27 «ikke-vestlige» land = 24,6 %
- På HK/RK var fem ansatte av 136 fra «ikke-vestlige» land (3,7 %)

Oversikt ansatte 2017

- 37 nasjonaliteter totalt, inkl. norske statsborgere
- 212 ansatte fra 14 «vestlige» land = 80,9 %
- 50 ansatte fra 23 «ikke-vestlige» land = 19,1 %
- På HK/RK var tre ansatte av 143 fra «ikke-vestlige» land (2,1 %)

Samlet sett er det med andre ord en økning i antallet nasjonaliteter representert, og det er en økning i andelen ansatte fra ikke-vestlige land. *(Her er det tatt utgangspunkt i SSBs definisjon av vestlige og ikke-vestlige land.)*

Aktivitetsplikt

Aktivitetsplikten ivaretas gjennom rekrutteringspolicy og –prosess, men også Landsoverenskomsten (LOK) og interne retningslinjer:

- **Rekruttering:** Vi gjør kompetansebaserte utvelgelser ved ansettelse i organisasjonen. Norsk Folkehjelp har gjennom de siste årene oppdatert og profesjonalisert rekrutteringsarbeidet gjennom anskaffelse av ny rekrutteringsløsning (ReachMee), sertifiseringskurs for hele HR-seksjonen og løpende lederopplæring i rekrutteringsteknikk. Det er ansatt en egen HR-rådgiver innenfor rekruttering slik at vi nå er i stand til å følge prosessene tettere i langt større grad og gi ledere mer oppfølging helt fra oppstart via jobbanalyse til innstilling og fullført rekruttering.
- **Lønns- og arbeidsvilkår:** Norsk Folkehjelp følger Landsoverenskomsten AAF-HK som har bestemmelser om dette.
- **Forfremmelse og utviklingsmuligheter:** Vi følger Landsoverenskomstens bestemmelser om sentralt kompetanseutviklingsfond. I tillegg har vi et lokalt kompetanseutviklingsfond KUF. Retningslinjene for KUF bygger på prinsipper som inkluderer likestilling.
- **Mulighet for å kombinere arbeid og familieliv:** Landsoverenskomsten har bestemmelser om arbeidstid, permisjoner, ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon, omsorg for barn samt seniorpolitiske tiltak. I tillegg har vi lokal fleksitidsavtale med gode rammer for oppsparing og uttak av fleksitid. Internasjonalt er det etablert

en særavtale og retningslinjer som ivaretar den mer spesielle situasjonen utestasjonerte medarbeidere befinner seg i. Denne inkluderer bestemmelser om maksimal tjenestetid, årlige hjemreiser, foreldrepermisjoner og andre permisjoner.

- **Forebygging av trakassering:** Følger av likestillings- og diskrimineringsloven og arbeidsmiljøloven. Vi fremmer også forebygging mot trakassering gjennom «*Retningslinjer for forebygging av vold, trakassering og diskriminering på arbeidsplassen*».

VI DET YTRE MILJØ

En organisasjon som Norsk Folkehjelp, med omfattende aktivitet både nasjonalt og internasjonalt, påvirker miljøet og klima på ulike måter.

Norsk Folkehjelp har blant annet en omfattende reisevirksomhet, og bidrar derfor negativt til globale utslipp gjennom svært mange årlige flyvninger. Norsk Folkehjelp skal utvikle en grønn policy for hele organisasjonen gjennom å se på den totale virksomheten, kutte utslipp og redusere vår negative innvirkning på klima og miljø så mye som mulig.

Gjennom vårt humanitære eksplosiv- og mineryddingsarbeid bidrar vi positivt til det ytre miljø gjennom å fjerne miner, bomber og annet eksplosivt materiale som lemlester og dreper mennesker og er til hinder for utvikling. Norsk Folkehjelp erkjenner at vi kan bli bedre i håndteringen av giftig og annet miljøskadelig materiale, samt avfallssortering. Vi har derfor etablert et nytt prosjekt innenfor humanitært eksplosiv- og mineryddingsarbeid hvis mandat er å bidra til sterkere beskyttelse av miljøet. Dette er et prosjekt vi håper vil bidra positivt ut over Norsk Folkehjelps arbeid.

I det internasjonale arbeidet engasjerer vi og våre samarbeidspartnere oss for å styrke den sosiale og økonomiske bærekraften, så vel som den miljømessige. Våre partnerorganisasjoner jobber aktivt for sunn forvaltning av egne naturressurser og setter søkelyset på miljøkonsekvenser av globalt utvinningsarbeid.

Norsk Folkehjelps arbeid mot atomvåpen, både direkte og gjennom samarbeidet i ICAN, er også et viktig ledd for å forebygge de særdeles alvorlige miljømessige effektene bruk av atomvåpen eller et atomuhell kan få.

VII ETISKE STANDARDER FOR INNKJØP, INVESTERINGER OG MARKEDSARBEID

Norsk Folkehjelps styre vedtok i 2013 reviderte Etiske standarder for innkjøp, investering og markedsarbeid. Disse standardene ble oppdatert i 2016.

Standardene blir benyttet i den globale oppfølgingen av samarbeidspartnere for å ivareta etiske krav og forhold knyttet til arbeidstakeres rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn og motarbeidelse av korrupsjon. I tillegg til Norsk Folkehjelps egne prinsipper bygger standardene på blant annet ILO- og FN-konvensjoner og IEHs standarder, og oppdaterte prosedyrer iverksettes globalt for hele Norsk Folkehjelps virksomhet.

VIII ANTIKORRUPSJON

Kampen mot korrupsjon i bistandsbransjen står høyt på dagsordenen i det norske bistandsmiljøet – også i Norsk Folkehjelp. I 2018 fortsatte vi dette viktige arbeidet.

Temaet korrupsjon diskuteres åpent i Norsk Folkehjelp. Vi utveksler erfaringer om hvordan vi best kan forebygge og behandle slike saker, ved hovedkontoret og ute i programmene. Dette arbeidet er helt i tråd med føringer i norsk bistandspolitikk.

Norsk Folkehjelp hadde i 2018 en omsetning på 947 millioner kroner. Vi arbeider med langsiktig utvikling og humanitært arbeid sammen med lokale partnere over hele verden, og vi er en av verdens største organisasjoner

innenfor humanitær nedrustning. Mange av landene hvor vi er tilstede, har høy korrupsjonsrisiko ifølge Transparency Internationals Corruption Perceptions Index (CPI).

Full åpenhet

Norsk Folkehjelp praktiserer nulltoleranse overfor alle former for korrupsjon. Vi erkjenner problemene, men aksepterer dem ikke. Vi arbeider for en enhetlig holdning til korrupsjon i hele organisasjonen og etterstreber full åpenhet om både antikorrupsjonsarbeidet vårt og eventuelle avdekkinger av korrupsjon.

Korrupsjon og maktmisbruk forhindrer effektiv bruk av nasjonale ressurser, hemmer økonomisk vekst og bidrar til urettferdig ressursfordeling i samfunnet. Utbredt korrupsjon er også en indikator på dårlig styresett og en barriere for et lands demokratiske utvikling. Det finnes ingen enkel forklaring på hvorfor korrupsjon oppstår. Ofte legger mangelfulle systemer eller kultur til rette for korrupt atferd. Og svært ofte er fattigdom og lave lønninger viktige faktorer.

Policy mot korrupsjon

Korrupsjon kan komme til uttrykk på mange vis, men vil uansett være knyttet til illojal atferd og kriminalitet. Korrupsjon er derfor et tabubelagt tema, og det krever både mot og kunnskap å erkjenne at dette er et problem som også finnes hos oss. Vi har i løpet av 2018 fortsatt arbeidet med en oppdatering av våre prosesser mot korrupsjon, samt en fortsatt forenkling og effektivisering av varslingsrutiner og systemer for dette.

Norsk Folkehjelps antikorrupsjonspolicy innebærer at hovedkontoret i Oslo har et system for å ta imot og håndtere varslinger om uønskede handlinger og situasjoner uansett hvor i organisasjonen disse måtte oppstå. I tillegg ønsker vi å inkludere vurdering av korrupsjonsrisiko i relevante verktøy og prosesser, i administrasjonen og i vårt prosjektarbeid nasjonalt og globalt. Norsk Folkehjelp har en rapporteringsfunksjon for alle hendelser som kan innebære avvik, en såkalt «incident reporting».

Ansvar for å melde inn hendelser ligger hos den enkelte ute i programmene, i Norge og globalt, med rapportering til hovedkontoret. Rapporteringssystemet favner bredt og inkluderer saker som ligger i en gråsoner når det gjelder definisjonen av korrupsjon. Systemet er med på å skape større eierskap til antikorrupsjonsarbeidet ute i programmene, i tillegg til at det blir lettere å fange opp saker som i utgangspunktet ikke vurderes som avvik fra akseptable rutiner og hendelser.

Informasjon til partnere

Gjennom kontraktsforhandlinger og kapasitetsvurderinger sikrer Norsk Folkehjelp at alle våre partnere etablerer gode nok retningslinjer og prosedyrer for antikorrupsjon. Vi foretar vurderinger av våre partners forvaltnings- og kontrollrutiner, og kommuniserer tydelig vår egen nulltoleranse. Samtidig erkjenner vi at mange samarbeidspartnere mangler nødvendig kapasitet til å håndtere disse utfordringene. Der vi oppdager at dette er tilfelle, vil vi enten legge slik opplæring inn i samarbeidet, eller tilby partnere ekstern støtte.

HENDELSER I 2018

I 2018 har Norsk Folkehjelp gjennomgått 23 konkrete tilfeller der det har oppstått mistanke om korrupsjon eller korrupt atferd. Alle saker ble etterforsket internt, men også ved hjelp av ekstern spesialrevisjon. Donor blir rutinemessig informert for videre oppfølging. De aller fleste av disse sakene har hatt liten eller ingen økonomisk konsekvens. Saker som har vært vesentlige eller som har interesse, gjelder:

- Fem saker ble undersøkt i Sør-Sudan. Fire av sakene dreier seg om tyveri, ran eller konfiskering av matforsyninger. En sak gjelder mistanke om finansielle uregelmessigheter hos partner hvor uttak fra bank ikke kan dokumenteres. Saken er politianmeldt lokalt, og samarbeidet med partner er stoppet. Flere av disse sakene kan ses i direkte sammenheng med den pågående konflikten i landet og den humanitære situasjonen.
- En sak i Tadsjikistan hvor noen ansatte har begått underslag i forbindelse med innkjøp av diverse utstyr gjennom å produsere falske kvitteringer med for høye beløp. Medarbeiderne har tatt mellomlegget selv.

IV FRAMTIDSUTSIKTER

Redningstjeneste og førstehjelp

Innenfor redningstjeneste og førstehjelp vil arbeidet med vekst, faglig utvikling, treningskultur og profil fortsette. Norsk Folkehjelp er inne i en positiv utvikling, og i årene framover vil vi fortsette å bidra til en kunnskapsbasert og likeverdig redningstjeneste i Norge. Vi vil også være med på å sikre at den norske redningstjenesten er godt forberedt på å møte morgendagens utfordringer på en best mulig måte. På førstehjepsfeltet legger vi ned betydelige ressurser i akutthjelperprosjektet, og fortsetter jobben for å gjøre dette til en landsdekkende ordning.

Nasjonal og internasjonal solidaritet

Gjennomføring av strategien for samfunnspolitisk arbeid i lokallagene blir viktig i tida framover. Det vil gi en tydeligere profil, skape vekst i antall lag og medlemmer, og bidra til at vårt internasjonale engasjement i større grad gjenspeiles i vårt lokale arbeid.

Humanitær nedrustning (HN)

Norsk Folkehjelp vil i årene framover fortsatt ha en ambisjon om å være verdensledende innenfor tematikken beskyttelse av sivile mot eksplosive våpen. Vi ser dessverre at stadig flere sivile blir drept av eksplosive våpen. Bruk av slike våpen (inkludert improviserte miner) i tettbygde strøk, og en manglende respekt for internasjonal humanitær rett og menneskeverd, fører til enorme og økende humanitære lidelser. Vi vil derfor jobbe med å styrke internasjonale normer og regler for beskyttelse av sivile. Norsk Folkehjelp vil bistå land i å nå sine forpliktelser under klase- og minekonvensjonen, og med sikring og destruksjon av våpenlagre som kan være en trussel mot sivile. Samtidig skal vi på bakken (i land som Irak, Palestina og Syria) fortsette å bygge lokal motstandskraft gjennom våre programmer for konfliktberedskap og beskyttelse.

Bruk av atomvåpen er en global trussel. Norsk Folkehjelp har, sammen med fredsprisvinner ICAN, vært en sentral bidragsyter i arbeidet for å få flest mulig land til å slutte seg til forbudet mot atomvåpen som ble vedtatt i FN i 2017. Vi vil fortsette å være en aktiv pådriver i årene som kommer.

Utvikling og humanitært samarbeid (UHS)

Vi ser en sterk tilstrømming i handlingsrommet for organisasjoner i mange av våre partnerland. I mange tilfeller blir partnere utsatt for trusler, og flere medlemmer i våre partnerorganisasjoner har blitt drept i løpet av det siste året. I denne situasjonen er det spesielt viktig at vi fortsetter samarbeidet med partnerne våre om mer demokrati og rettferdig fordeling. Dette vil skje gjennom påvirkningsarbeid, forebyggende arbeid i programmene, samt kriserespons der det er nødvendig.

I 2019 skal Norsk Folkehjelp søke om en ny samarbeidsavtale med Norad for de kommende fem årene, og gjennom det sikre midler til programdrift og faglig og strategisk programutvikling. Målet er en avtale med økt årlig budsjett i forhold til den nåværende avtalen. Vi vil også styrke vårt arbeid med å skaffe stabil finansiering av våre aktiviteter utenom det norske donorer bidrar med.

Den humanitære policyen som omfatter både UHS' og HNs humanitære virksomhet skal følges opp med utarbeidelse av retningslinjer og opplæringstiltak for å styrke Norsk Folkehjelps faglighet som humanitær aktør. UHS' humanitære arbeid skal bygge på lokale aktører og ha et langsiktig perspektiv. Målet er å styrke kompetansen på lokale aktørers rolle i humanitær innsats og hvordan vi kan bidra til å styrke motstandskraften mot kriser i samfunnet. Målet er også øke vår responskapasitet i mer akutte kriser.

For 2019 er målet å inngå en ny strategisk partnerskapsavtale med UD for Norsk Folkehjelps totale humanitære arbeid. Dersom vi får på plass en slik avtale vil det legge grunnlaget for den videre utviklingen av UHS' humanitære arbeid i årene framover og også gjøre det lettere for oss å få tilgang til andre donorer.

Flyktning og inkludering

Innvandringen til Norge ligger på et rekordlavt nivå. Selv om det eksisterer stor usikkerhet rundt framtidige ankomster av asylsøkere til Norge og Europa, er det klart at Norge – i likhet med sine europeiske naboer – ønsker å opprettholde innstrammingsstiltak og føre en restriktiv og kontrollert innvandringspolitikk. Regjeringen har startet en integreringsdugnad for dem som har fått opphold i Norge, slik at de skal lykkes med kvalifiseringen, få seg jobb og bli selvstendige. Norsk Folkehjelp er opptatt av at innvandrere, som er blant de mest sårbare gruppene i

arbeidsmarkedet, skal få en varig og god tilknytning til norsk samfunns- og arbeidsliv. Derfor er vi i økende grad konsentrert om å forebygge diskriminering i arbeidslivet og bidra til økt likestilling. Vi jobber langsiktig for at fagforeningene skal ta en aktiv rolle i dette arbeidet. Vi tilbyr Kvinner Kan-kurs til kommuner og andre instanser for å styrke innvandrerkvinnenes tilknytning til og posisjon i samfunns- og arbeidslivet. Vi ønsker å bidra til at de får økt selvtillit, mot til å si ifra og kunnskap om egne rettigheter og plikter.

Fagbevegelsen

Samarbeidet med fagbevegelsen er styrket de siste årene og vil bli enda høyere prioritert i tida framover. I avtaler som inngås med fagforbundene blir det lagt vekt på politisk samarbeid i enkeltsaker, utviklingen av et organisatorisk samarbeid og økonomisk støtte til Norsk Folkehjelps prosjekter. Alt ligger godt til rette for å utvikle det politiske og organisatoriske samarbeidet ytterligere.

Risiko

Styret holder uavbrutt øye med den økonomiske utviklingen, og vektlegger at organisasjonen har betryggende styrings- og rapporteringssystemer. Det er utviklet gode styringssystemer for oppfølging av budsjett og prognoser. Disse er under kontinuerlig forbedring. Intern kontroll har høy prioritet fra styrets side, og følges opp gjennom administrasjonen.

Operasjonell risiko

Arbeidet med gode sikkerhetssystemer for aktivitetene våre må videreutvikles. Kontekstene vi arbeider i blir stadig mer komplekse og Norsk Folkehjelp må ha fleksibilitet og kapasitet til å håndtere disse.

Humanitær eksplosivrydding er forbundet med høy risiko. Denne virksomheten er regulert av internasjonale standarder og er derfor lett målbar. Det er også risiko forbundet med nye og strengere donorkrav som medfører tettere oppfølging fra donorer og granskning fra medier og interessegrupper. Dette betyr at Norsk Folkehjelp må ha tilstrekkelig oppfølgings- og kvalitetssikringskapasitet og kompetanse (jurister og andre forvaltere).

Norsk Folkehjelp Sanitet er blant våre mest synlige virksomheter. Kvaliteten på det arbeidet som gjøres er viktig for organisasjonens omdømme som en seriøs og faglig sterk aktør, og for eksempel kan feilbehandling av pasienter sette omdømmet vårt i fare. Alle pasient- og redningsoppdrag medfører en viss risiko. Tidvis løser vi oppdrag som innebærer høy risiko for liv og helse. Spesielt er dette knyttet til farlig terreng i kombinasjon med krevende værforhold eller søk etter personer som er i psykisk ubalanse. Gjennom opplæring, øvelser, rutiner og godt lederskap jobbes det med å håndtere denne risikoen.

Finansiell risiko

Norsk Folkehjelp ønsker å ta minst mulig finansiell risiko. Organisasjonen har interne prosedyrer for fordeling av agro mot de ulike prosjektene. Som et ledd i valutahåndteringen blir donormidler holdt i donors valuta inntil overføring til program. Kontrakter med Norsk Folkehjelps lokale partnere i det internasjonale utviklingssamarbeidet har klausuler for å hindre valutarisiko. Norsk Folkehjelp har ingen lån til eksterne kreditorer, og har kun en liten eksponering i aksjemarkedet.